

Column op congres Thuis in de wijk - 13 maart 2024 – Den Bosch
Door Laura van Dolron

Wat is verbinding voor jou...? Vroeg Farid de trendwatcher die deze dag opende.
Die jongen die heel snel praatte en ons vroeg om te vertragen...
Mooie paradox...
Deze tekst is mijn antwoord... op zijn vraag.

Wat is verbinding voor mij?
Liefde... een woord wat vandaag nog niet gevallen is terwijl alles daar om draait.
Er is maar één artikel in het wetboek wat erover gaat...
Het burgerlijk wetboek.
Artikel 81: echtgenoten zijn elkaar getrouwheid, hulp en bijstand verschuldigd, ze zijn verplicht elkaar het nodige te verschaffen...

Mooi artikel...
Zou mooi zijn als het woord 'echtgenoten' vervangen werd voor 'alle mensen op deze aarde' ...
Dan hebben de ouderen en alle andere slachtoffers van de wooncrisis er ook iets aan...

Wat is verbinding voor jou...?

Dit...
Lidice was een klein dorp in Tsjechië.
Op 10 juni 1942 werd het omsingeld door de Duitse veiligheidspolitie.
Alle huizen werden afgebrand, boomgaarden werden omgehakt... Alle bewoners doodgeschoten of naar concentratiekampen afgevoerd. En als uiteindelijk het hele dorp letterlijk met de grond gelijk is gemaakt door bulldozers, wordt er zout op de aarde gestrooid om zeker te weten dat hier nooit meer iets zal groeien. Dit alles omdat ze vermoeden dat de vriendin van iemand uit het verzet hier mogelijk woonde wat niet waar was...
Een dorp in Mexico verandert op 11 juni 1942 van naam... het heet voortaan Lidice opdat dit dorp nooit weggevaagd zal worden, dat het altijd zal blijven bestaan... Dat is verbinding... Later zullen ook dorpen in Venezuela, Cuba, Uruguay en Brazilië en de Verenigde staten deze naam krijgen... Letterlijk universele verbinding...

En ja dat is een zwaar begin... Maar dat kan bij jullie... Want de generatie die de oorlog meemaakte, is er vandaag, en die hebben een krachtige stem... en die weten het leven is niet altijd licht of leuk... En dat is verbinding voor mij... ook durven delen wat niet goed is of fijn... ook dat wat lastig is, ook de pijn...

Gaat het goed?
Vroegen een paar van die aardige dames mij in de pauze...
Op een toon waaraan ik hoorde dat ze verwachtten dat ik zou zeggen "Ja"...
Dat zou passen bij deze dag waar het vooral over "trots zijn" gaat...
In de eerste vijf minuten van het plenaire deel was dat woord al vijf keer gevallen...
De dames staan vragend voor me... en wachten op mijn "ja"
Ik zeg "Nee dit is vreselijk altijd, hier zitten met lege handen"...
Ze lachen... verbaasd maar vrolijk omdat ze het herkennen, het gevoel van met lege handen te staan... omdat ieder mens dat wel eens heeft.
Dat is verbinding... lachen om iemand die zegt "vreselijk" als je verwacht dat hij "goed" zeggen zal...

Lachen omdat je je zelf soms ook vreselijk voelt en dat dan misschien niet altijd zegt...
Hun lach brengt een verbinding tot stand die mij de moed geeft om nog meer met ze te delen.

Ik zeg "Iedereen heeft een mooi voorbereid verhaal en ik kom met lege handen... omdat ik het goed vind dat er een iemand kwetsbaar is hier op die manier... dat er een iemand is die het NIET weet... Dat vind ik goed, als concept, maar ik ben dan altijd die persoon... en dat vergeet ik soms..."
"Maar kwetsbaarheid is kracht" zegt één van de dames... lief en verzachtend...
"Ja dat klopt" zegt ik "maar het voelt altijd klote... kwetsbaarheid..."
En ze moeten lachen weer...

En zo is het... kwetsbaarheid doet pijn, zeker op een dag waar mensen vooral vertellen wat ze goed doen en hoe ze trots zijn...

Op zo'n dag voel ik me raar eenzaam en een beetje oud... en dat durf ik te zeggen... nu tegen jullie door deze microfoon, en dat is verbinding voor me... durven delen wat moeilijk is en dat dat kan en mag...

Ik voel me een beetje eenzaam en oud op plekken waar het leuk moet zijn...

Oscar de dagvoorzitter zei net "Als ze dingen organiseren voor eenzame mensen dan zou ik daar nooit heen gaan, Café Eenzaamheid... dat wil je toch niet, je wilt toch naar Cafe Leuk..." zei Oscar... Maar ik vind het een mooie naam "Café Eenzaamheid" en als hij het zegt dan zit ik daar, een beetje, gelijk...

Café Eenzaamheid ik zie het schilderij van Edward Hopper...

Hopper die schilder die zo mooi mensen die niet in verbinding staan kon schilderen... en daarmee zo veel verbinding teweegbracht bij ieder die naar zijn schilderijen keek...

Omdat we ons minder alleen voelen als we durven naar onze eenzaamheid....

Dat hoort bij verbinding voor mij durven delen wat in het duister, is durven binnenstappen niet alleen in Café Leuk maar ook in Café Eenzaamheid....

Het congres begint...

Ik zit op het podium....

Nog steeds een beetje verbaasd over de "versiering" bij binnenkomst... stalen buizen met wit rood tape wat gebruikt wordt om mensen tegen te houden...

Was graag bij de vergadering geweest waar beslist werd dat dit de versiering zou worden...

Wat werd er nog meer overwogen?

Stopborden?

Prikkeldraad?

Ik vind het lief en ontroerend en beetje onbeholpen...

Dat is verbinding voor mij, die stalen buizen zien en glimlachen, ontroerend zijn om de lieve poging de zaal te versieren...

En dat ik dat een beetje mislukt vind maar op een mooie manier... dat andere mensen soms ook maar wat doen...

Juist ook het stuntel en het gestotter delen, niet alleen het succes en de trots... hoe welkom die ook zijn...

Durven zeggen dat er geen "sodemieter gebeurd is..." zoals die meneer net in het eindgesprek...

En “dat je moe bent...” zoals die dappere dame dat net deed.

Dat gebeurde aan het einde... in de laatste ronde... in Café Eenzaamheid is dat ook altijd een hoogtepunt...

Ik vond die stalen palen in de hal lastig maar ik heb dan ook een trauma... Ik ben pas gescheiden...

Wij verbouwden ons huis ZO dat onze relatie onbewoonbaar werd...

Dat is vaak bij stellen als ze willen verbouwen, dan willen ze iets HEEL anders maar of dat het huis is... dat is de vraag...

Kijk daar even naar voor je eraan begint...

Ja relatie therapie is duur... maar aannemers zijn NOG veel duurder...

“En leuke sfeer?”

Hoorde ik iemand zeggen net aan het eind van de dag... tegen Oscar...

op die toon dat je voelt dat je niet kan zeggen “Nee het is nogal stroef allemaal...”

Of “Er is eigenlijk geen sodemieter gebeurd...” “En leuke sfeer?” klonk eigenlijk meer als een antwoord dan een vraag... Waardoor je als je “Ja leuke sfeer” zegt, eigenlijk niks zegt... want ja, je moest wel...

“En leuke sfeer?” Dat is nogal retorisch?

Vraag “Hoe is de sfeer?”

Dat is verbinding voor mij...

Open vragen stellen waarbij we ook uitnodigen dat te delen wat moeilijk is wat pijn doet...

“Alles goed?” Die vraag vond ik zo moeilijk na de scheiding... alles goed vind ik nogal twee container begrip...

“Hoe gaat het vandaag?”

Dat is beter, stel de vraag op een manier dat slecht ook een antwoord mag zijn...

Dat is verbinding... vragen hoe gaat het vandaag... en dan ECHT als open vraag...

Probeer dat straks en morgen en altijd als je mensen iets vraagt, vraag dan zo dat ze dat kunnen zeggen wat pijn doet...

Dat ze durven zeggen... “Ik ben moe” en “Er gebeurt geen sodemieter”...

En dat daar voor geklapt wordt, zoals net.

Dat vind ik verbinding dat die eerlijkheid van die meneer beloond wordt, dat we niet treuren omdat er geen sodemieter is gebeurd...

maar vieren dat die meneer dat durfde te zeggen...

Op vrolijke toon waaruit ik opmaak dat hij er ook dit jaar weer alle vertrouwen in heeft in dat het NU wel wordt gefixt...

Open vragen stellen dat is verbinding voor mij...

Op een manier dat mensen kunnen zeggen slecht...

Oscar de dagvoorzitter vroeg “En hoe gaat ‘ie?”

Ik zeg “Moeilijk, altijd... er moet een iemand hier zijn die denkt dat ze het niet kan...”

“En die iemand ben jij!!” zegt Oscar vrolijk...

Dat is fijn, dat is verbinding, dat is niet “jij bent psychotisch dus twintig pillen erin...”

“Jij bent oud en doet niet meer mee...”

Nee!!

Jij denkt dat je het niet kan en welkom welkom met alles wat je bent en hebt...

Dat is verbinding....

Jij ziet dat er geen sodemieter gebeurd is... en dus krijg je applaus.

Jij ziet het ook al heb jij een witte stok met rood, jij ZIET misschien wel meer dan wij allemaal...

En ik klap voor mensen die klappen voor mensen die durven zeggen dat er geen sodemieter gebeurt...

Ik klap voor een dame die in het eindgesprek vertelde dat ze het even niet meer zag zitten in de trein...

Die dat zei, omdat ik straks in de trein, doordat ik weet dat zij het niet zag zitten, minder eenzaam zal zijn...

“En ik zucht er een beetje bij” zei ze...

Zo worden de drankjes geserveerd in Café Eenzaamheid...

“Hier is uw wodka jus en ik zucht er een beetje bij...”

“Hier zijn uw nootjes met een zachte zucht...”

Dat is verbinding, zacht zuchten en dat delen met een zaal...

Dat zeggen in een microfoon, zodat die zachte zucht een brug wordt tussen de spreker en de luisteraar.

Deel ze, je zachte zuchten, die zijn zo veel verbindender dan menig hard geschreeuw...

Meer zachte zuchten achter microfoons, meer mensen met witte stokken die durven zien en zeggen hoe het er echt mee staat...

Meer open vragen... en minder verhullen achter zogenaamde interesse in de vorm van “ALLES GOED?????”

Zeg ja zeg ja....

En ik zeg dit hier vandaag omdat ik denk dat dat heel belangrijk is voor de verbinding die jullie zoeken, dat je als je verbinding maakt ook een moeilijke antwoord kan krijgen op je vraag... Dat het mag schuren en pijn mag doen... en dat die pijn een brug is.... Dat die pijn als ze gedeeld wordt, het kaarsje is op tafel van Café Eenzaamheid.”

Nooit de behoefte gehad om horecaeigenaar te zijn... maar DAMN Oscar, door jou wil ik het opeens Café

Eenzaamheid, heerlijk toch en ik weet zeker dat je bij mij naar binnen gaat Oscar en dat je Café LEUK gewoon keihard overslaat...

Dat is verbinding voor mij, dat ik weet dat Café Eenzaamheid als ik de kaarsjes van de eerlijkheid aansteek en de stille muziek van verdriet draai, gewoon bevolkt gaat zijn... niet razend druk bevolkt maar goed genoeg...

“Hoe gaat het vandaag?” vroeg ik net aan een vriendin...

“Goed genoeg” zei ze, ook mooi...

Dat is verbinding niet gewoon GOED zeggen, om de ander op afstand te zetten maar “goed genoeg” waardoor ik weet dat ik niet de enige ben met wie het zelden gewoon goed gaat... zonder mits of maar...

Er klinkt een stem die zegt “U mag naar de zaal gaan voor de laatste ronde...” Mooi en toch weer dat café... de laatste ronde in Café Eenzaamheid, wat is er daarna... vraag ik me af?

Misschien de armen van een ander en vergetelheid...

Of “Café leuk” waar ze altijd langer doorgaan maar waar de muziek te hard staat en het hossen je na de verstilde kaarsjes van Café Eenzaamheid niet zo makkelijk meer afgaat...

Rilke mijn lieveling dichter zegt “Liefde is elkaars eenzaamheid beschermen...”

Mooi zo mooi...

Liefde toch ook een thema vandaag.

Hoewel het weinig wordt genoemd...

Geen verbinding zonder liefde...

Geen liefde zonder verbinding...

Eenzaamheid is ook liefde... net als rouw... het is liefde die we voelen in de vorm van pijn... de pijn die ontstaat vanuit het graag bij de ander zijn...

Zonder eenzaamheid geen verbinding, zonder rouw geen liefde...

Laat het allebei bestaan want we gooien alles weg als we alleen maar besluiten naar CAFE leuk te gaan...

De zaal gaat weer open....

Let's work een hele korte flard van The Stones klinkt... steeds...

Wonderlijke keus... best een hard lied...

"Aint' gonna cry for you if you're lazy..."

Let's work zegt hij, ik denk aan mijn geliefde die laastst zei... dat ze thuis geen Stones draaiden vroeger want VVD-ers luisterden dat...

Ain't gonna cry for you... if you're lazy....

Zingt Mick Jagger... best wel VVD inderdaad

Ik wel... ik huil wel voor je als je lui bent

Ain't got time for you if you're lazy...

Dwingend mannetje die Mick Jagger... ik heb wel tijd voor je als je lui bent, als je eenzaam bent...

Als je het niet weet... als je dement bent en zoveel vergeet... waardoor je toch ook weer dingen ziet die wij vergeten zijn...

Dat is verbinding, weten dat dementen, zij die vergeten, ook dingen zien die wij niet meer zien...

Mijn oma was dement....

En zocht een vorkje... "Waar is dat mooie lepeltje met die inkepingen?" vroeg ze....

Nooit zag ik een vorkje meer hetzelfde.

Een kunstenaar was zij.

Wat is verbinding voor jou vroeg Farid...

Die zo snel praatte dat het mij diep ontroerde toen hij over vertraging sprak, you teach what you need the most, hoorde ik laastst iemand zeggen.

En zo is het...

In zijn snelheid die ik eerst wat lastig vond...

Omdat ik zelf nog niet helemaal wakker was...

Hele nacht wakker gelegen over een huis... wat ik wil kopen... maar hoe? want huizenmarkt op slot...

Ik vraag me af wat verbinding voor mij is...

De technicus die in de pauze als ik alleen in de grote lege zaal zit...

want te verleggen voor de lunch ruimte waar ik wel wat rond hang maar geen aansluiting vind...

omdat ik mijn laptop als een soort schild voor mijn buik houdt misschien...

En dan dus vlucht naar de zaal...

En dat dan een technicus mij vraagt "Laura, heb jij nog iets nodig?" En dat hij dat 'Laura' zegt met zo'n warme heldere stem.

Dat jij "Laura" zegt op zo'n manier dat ik denk me gezien voel en denk "wat een mooie naam...."

Later ontdek ik dat deze 'technicus' de directeur van het hele zaakje is...

Dat is verbinding, om als directeur zo te spreken dat ik denk dat je technicus bent...

Wat een groot compliment is... want de technici zijn altijd de leuksten.

En dat ik bijna zeker weet dat deze directeur dat ook weet en dit dus als compliment opvat...

Dat is verbinding voor mij.

Iemands naam zeggen op een manier waarop ze hem zelf hoort en er blij mee is.

En heel snel pratend om vertraging vragen... en daarmee ons allen laten zien wat je moeilijk vindt maar waar je wel naar verlangt... en dat wij dan niet denken...

"Sorry hoor, maar iemand die zo snel praat als de trends die hij "watcht" opkomen en weer gaan" neem ik echt niet serieus als hij over vertragen praat...

Maar denken

“Wat mooi dat jij het zegt... in alle snelheid... wat een mooie paradox en wat menselijk dus ook... want wij bestaan uit paradoxen... allemaal...

We willen serieus genomen maar niet allemaal wijze ouderen zijn, we willen gezien worden maar niet schattig gevonden... we willen zorg maar geen betutteling... we willen minder eenzaam zijn maar niet verhuizen onder geen beding...

Dat is verbinding voor mij... meer zien dan de rest juist met een witte stok...

En mij het laatste woord geven al weet je dat ik mij niet voorbereid....

En artikel 81 for allen....

We zijn elkaar getrouwheid hulp en bijstand verschuldigd altijd allemaal....

Wat is daarop jullie antwoord?

Je mag hardop “ja” zeggen

Maar mag ook in stilte van binnen...

Dan verklaar ik jullie nu tot medemens...

Jullie mogen elkaar kussen.

Mits er sprake is van consent....

Natuurlijk...

